

ENGURES PAGASTS

SMĀRDES PAGASTS

LAPMEŽCIEMA PAGASTS

ENGURES NOVADS

1 TRĪS PAGASTU NOVADS _____ 3

2 KULTŪRA _____ 11

3 TŪRISMS _____ 18

4 IZGLĪTĪBA UN SPORTS _____ 24

5 UZNĒMĒJDARBĪBA _____ 29

6 NOVADA ATTĪSTĪBA _____ 35

7 KONTAKTI _____ 43

Daba un ģeogrāfija

Engures novads ir īsta miera osta Baltijas jūras krastā ar skaistu dabu un izdevīgu ģeogrāfisko novietojumu. Teritorija, kuras kopējā platība ir 397,9 km², atrodas Latvijas centrālajā daļā – Zemgales kultūrvēsturiskajā reģionā. Novads robežojas gan ar Jūrmalas pilsētu, gan ar Mērsraga un Tukuma novadiem. Engures novadu, salīdzinot ar citiem Latvijas piejūras novadiem, raksturo viena no garākajām jūras robežām – 56 km. Lielākās novada zemju platības aizņem mežs (57,5%), lauksaimniecībā izmantojamā zeme (17,2%) un purvi (8,3%). Lielākās apdzīvotās vietas ir Engure, Lapmežciems, Smārde, Ragaciems, Milzkalne un Bigauņciems. Novada teritorija bagāta ar lielākām un mazākām ūdenstilpēm – novads lepojas ar Engures ezeru (4130 ha), kas ir trešais lielākais ezers Latvijā, Kaņieri (1127,8 ha) un Valguma ezeru (60,3 ha), taču bez šiem ir vēl ap 20 mazāku ezeru un dīķu. Lielākās upes novada teritorijā ir Slocene (44 km), Lāčupīte (31 km) un Engures upe (20 km). Ne vien jūra, bet arī upes un ezeri bagāti ar zivju resursiem. Novadā tiek iegūti tādi derīgie izrakteņi kā dolomīts, māls, kūdra, smilts, smilts-grants un saldūdens kaļķiezis. 50,7% Engures novada veido īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Četras no tām iekļautas *Natura 2000* teritoriju tīklā. Tās ir:

- Ķemeru nacionālais parks (ĶNP);
- dabas liegumi *Plieņciema kāpa* un *Apšuciema zāļu purvs*;
- Engures ezera dabas parks un dabas parks *Milzkalns*;
- aizsargājamā jūras teritorija *Rīgas jūras līča rietumu piekraste*.

Rīgas jūras līča piekraste Engures pagastā

Smārdes pagasta ainava – pa ceļam uz Raudu

Lapmežciema pagastam raksturīga ainava – priedes jūrmalas kāpās

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Teritoriālais dalījums

2009. gadā valsts administratīvi teritoriālās reformas gaitā izveidoto Engures novadu, kurā uz pastāvīgu dzīvi apmetušies ap 8000 iedzīvotāju, veido trīs pagasti – Engures pagasts, Smārdes pagasts un Lapmežciema pagasts. Novada administratīvais centrs atrodas Smārdē.

Engures novads Latvijas kartē

Engures pagasts novada kartē

Smārdes pagasts novada kartē

Lapmežciema pagasts novada kartē

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Engures pagasts

Engures pagasta teritorija aizņem 133 km² novada kopējās platības. Apdzīvotības blīvums ir 21,5 iedz./km². Pagasta teritorijā atrodas astoņas apdzīvotas vietas – Engure (pagasta centrs), Abrugciems, Pliņciems, Apšuciems, Klapkalnciems, Ķesterciems, Bērziems un Ezermuiža. Pagasta teritorija stiepjas 43 km garumā gar Rīgas jūras līča piekrasti no Klapkalnciema līdz Mērsragam. Engure atrodas 70 km attālumā no Rīgas un 24 km attālumā no Tukuma. Lielāko teritorijas daļu – 64% tās kopējās platības – aizņem meži. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem tikai nelielu teritorijas daļu – 8,7% no kopējās platības. Visizplatītākais augsnes tips ir smilts. Pagasts lepojas ar Engures ezeru, kas, būdams 4,5 km plats un 18 km garš, ir trešais lielākais ezers Latvijā. Tā kā teritorija ietilpst dažādu dabas liegumu zonās, 90% teritorijas saimnieciskā darbība ir ierobežota. Netālu no Engures plūst gan Engures upe, gan Ķīšupe. Pateicoties zivju resursiem bagātās Baltijas jūras tuvumam, par tradicionālu saimnieciskās darbības jomu kļuvusi zvejniecība un zivju apstrāde – lielākais zivsaimniecības uzņēmums Engures pagastā ir SIA *Unda*. Tāpat stabilu vietu ieņem vairāki kokapstrādes, tūrisma, lauksaimniecības, tirdzniecības u. c. uzņēmumi.

Engures pagasts novada kartē

Zvejnieki darbā

Engures mols

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Smārdes pagasts

Smārdes vārds vēstures avotos pirmo reizi minēts tālajā 1253. gadā. Smārdes pagasts ir plašākais no trim Engures novada pagastiem – tā teritorijas kopplatība ir 215,4 km². Apdzīvotības blīvums – 13,3 iedz./km². Smārdes pagastā atrodas trīs ciemati – Smārde (pagasta centrs), Milzkalne un Rauda. Pagasts robežojas gan ar Tukuma un Jūrmalas pilsētām, gan ar Lapmežciema, Engures, Slampes un Sēmes pagastiem. Attālums no Smārdes līdz Rīgai ir 60 km, savukārt no Smārdes līdz Tukumam – 12 km. Smārdes pagasta teritorijā atrodas Valguma ezers (tā maksimālais dziļums – 27 m), Slocenes upe (kopējais garums – 44 km) un arī apkaimes augstākā virsotnē – Milzkalns (augstums – 112 m v. j. l.). Lai nodrošinātu teritorijā sastopamo biotopu un dabas kompleksa saudzēšanu un saglabāšanu, gandrīz pusē pagasta ir ierobežota saimnieciskā darbība, jo uz to attiecas gan Milzkalna dabas liegums, gan Slocenes ielejas kā kompleksas dabas teritorijas dabas liegums, turklāt 39% pagasta platības ietilpst Ķemeru nacionālā parka (ĶNP) teritorijā. 53% Smārdes pagasta teritorijas aizņem meži, savukārt pagasta centrālajā daļā atrodas Engures novadā plašākās lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorijas. Smārdes pagastā ir īpaši labi attīstīta uzņēmējdarbības vide – šeit darbojas spēcīgi ceļu būves, zivju apstrādes, kokapstrādes, tūrisma, lauksaimniecības, tirdzniecības u. c. uzņēmumi.

Smārdes pagasts novada kartē

Lauksaimniecība Smārdē

Smārdes pagasta ainava – Cērkstes kalns

Lapmežciema pagasts

Nostāsti vēsta, ka savu nosaukumu Lapmežciems ieguvis, pateicoties senajiem lapu kokiem – ozoliem, ošiem un kļavām, – kas kuplā skaitā rotājuši visu tuvējo apkārtni. Pirmie iedzīvotāji tagadējā Lapmežciema pagasta teritorijā apmetušies jau 2.–3. gs. p. m. ē. – tā ir senākā zināmā apmetne tik tuvu Baltijas jūrai Latvijas teritorijā. 49,1 km² plašais Lapmežciema pagasts robežojas ar Engures un Smārdes pagastiem, kā arī ar Jūrmalas pilsētu. Pagasta teritorija stiepjas gar Rīgas jūras līča piekrasti. Apdzīvotības blīvums ir 50,3 iedz./km². Lielākās apdzīvotās vietas – Lapmežciems (pagasta centrs), Bigauņciems, Ragaciems, Antiņciems un Čaukciems. Tā kā jau izsenis Lapmežciema pagasta piekraste bijusi zvejnieku un jūrasbraucēju mājvieta, šos ciemus bieži dēvē arī par zvejniekciemiem. Lapmežciems atrodas 40 km attālumā no Rīgas, 3 km attālumā no Jūrmalas un 35 km attālumā no Tukuma. 97% pagasta teritorijas ietilpst Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas ierobežotās saimnieciskās darbības zonā. 100% pagasta teritorijas atrodas Ķemeru nacionālā parka (ĶNP) teritorijā. Kas attiecas uz saimniecisko darbību, novadā labi attīstīta zvejniecība un zvejas produktu apstrāde, tirdzniecība un tūrisms. Pagasta teritorijā atrodas Kaņiera ezers, kas ir iecienīta makšķerēšanas un putnu vērošanas vieta. Jau kopš 19. gadsimta Lapmežciems bijis arī iemīļots kūrorta galamērķis. Ik vasaru Lapmežciemā norisinās tradicionālie Zvejnieksvētki, kas kuplā skaitā pulcē apmeklētājus no visas Latvijas.

Lapmežciema pagasts novada kartē

Lapmežciema vecais mols

Liedags pie Siliņupes ietekas jūrā

Vēsture

Engures nosaukums, visticamāk, cēlies no lībiešu vārda *angern*, kas nozīmē *zutis*. Šodien par kādreizējo lībiešu klātbūtni liecina vien atsevišķi senas izcelsmes vietvārdi un personvārdi. Zināmajos vēstures avotos Engures vārds pirmoreiz parādās 1245. gadā. Kopš seniem laikiem novadā apmetušos iedzīvotāju pamatnodarbošanās bijusi zvejniecība, zivju apstrāde un lauksaimniecība. Zvejniekus mēdza dēvēt par jūrmalniekiem, savukārt zemniekus – par arājiem. Ja zemnieka turības rādītājs bija zemes vai sētas lielums, tad zvejnieka sociālo statusu noteica viņam piederošā laiva un zvejas rīku kopums. 1875. gadā Engurē pēc Krišjāņa Valdemāra iniciatīvas tika atvērta jūrskola, kas darbojās līdz pat Pirmajam pasaules karam. 1877. gadā par neatņemamu Smārdes iedzīvotāju dzīves sastāvdaļu kļuva dzelzceļš.

Jau izsenis daudzos zvejniekciemos tika būvētas lielākas un mazākas laivas. 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā Engures novada piekrastē uzbūvēti daudzi burinieki. Vēstures avoti liecina, ka pēdējais no tiem pabeigts 1904. gadā. Lapmežciemā kopš 1999. gada darbojas muzejs, īpašu uzmanību pievēršot zvejniecības vēsturei.

Abu pasaules karu laikā Smārdes pagasta teritorijā atradusies frontes līnija. 1916. gada rudenī latviešu strēlnieki Smārdes apkārtnē izcīnīja vairākas izlūkrakstura kaujas. 1936. gadā par godu 38 bojāgājušajiem latviešu strēlniekiem Brāļu kapos Smārdē uzstādīts tēlnieka Kārļa Zāles veidotais piemineklis, kas simbolizē latviešu strēlnieku izturību un pienākuma apziņu. Pašreizējā lidostas *Jūrmala* teritorijā agrāk atradies viens no galvenajiem PSRS militārajiem lidlaukiem Latvijā.

Tagadējais Engures novads izveidots 2009. gadā administratīvi teritoriālās reformas gaitā, apvienojoties bijušā Tukuma rajona Engures pagastam, Smārdes pagastam un Lapmežciema novadam.

1932. g., Ragaciems – zvejnieku saimniecībā „Zvejnieks” nosūtīšanai uz tirgu tiek sagatavotas žāvētas reņģes

20. gs. 50-tie gadi – Lapmežciema zvejnieksievās griež vinču, palīdzot uzvilkt krastā laivu

Tēlnieka Kārļa Zāles veidotais piemineklis latviešu strēlniekiem Smārdē

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Simbolika

Engures novada oficiālā simbola – ģerboņa – augšējā daļā attēlota dejojoša un dziedoša sudraba dzērve, savukārt apakšējā daļā – sudraba reņģe. Šie tēli saistās ar novadam raksturīgajām dabas bagātībām un saimniecisko dzīvi. Ģerbonī uz sarkana fona attēlotais putns simbolizē sauszemes ražīgumu, bet zivs uz zila fona – novada piederību Baltijas jūrai. Ģerbonis izmantots kā centrālais elements arī Engures novada karogā.

Pa atsevišķam ģerbonim ir arī katram no trim novada pagastiem. Engures pagasta ģerbonī attēlota zelta priede uz zila fona, bet Smārdes pagasta ģerboni rotā tāda pati dzērve, kāda attēlota arī novada ģerbonī. Lapmežciema pagasta simbols ir ģerbonis, kuru pa diagonāli daļa stilizēta sudraba tauva, kuras vienā pusē uz zila fona attēlota zelta lapa, savukārt otrā pusē – zelta reņģe, – atsaucoties uz pagasta nosaukumu un apliecinot pagasta teritorijas piederību Baltijas jūras līča piekrastei.

Engures pagasta
ģerbonis

Smārdes pagasta
ģerbonis

Lapmežciema
pagasta
ģerbonis

Engures novada ģerbonis.
Valsts Heraldikas komisijas
apstiprināts 2012. gadā.

Engures novada karogs.
Karoga centrālais elements –
Engures novada oficiālais ģerbonis.

Kultūra

Engures novadam raksturīga aktīva un enerģiska kultūras dzīve, kas balstīta gan klasiskās, gan modernās tradīcijās. Starp tradicionālajiem Engures novada kultūras pasākumiem jāmin ikgadējā Līgo svētku atzīmēšana, Jaungada nakts pasākumi, starptautiskā Muzeju nakts, Seno ugunskuru nakts un Engures pagasta svētki. Grandiozākais gada notikums parasti ir Zvejnieksvētki, kas ik vasaru Lapmežciemā un Engurē pulcē tūkstošiem viesu no visas Latvijas, priecējot ar lieliskiem koncertiem, izstādēm un atrakcijām, kā arī aicinot mēroties spēkiem dažādās sacensībās. Novada kultūras iestādēs regulāri apskatāmas mākslas izstādes un norisinās saviesīgi pasākumi. Ikdienā uz mēģinājumiem pulcējas dažādu paaudžu tautas deju kolektīvi un deju grupas, vokālie ansambļi, kori un citas interešu grupas. Svētkos novadā tiek rīkoti koncerti un balles, notiek dažādas viesizrādes, tiek piedāvāti kinoseansi un izbraucieni uz kultūras pasākumiem lielākās pilsētās. Engures novadā pieejamas sešas bibliotēkas. Novada izglītības iestādēs pieejamas arī bibliotēkas skolēniem. Pievēršot īpašu uzmanību zvejniecības vēsturei un pagasta kultūras mantojuma saglabāšanai, darbojas Lapmežciema muzejs, savukārt Šlokenbekas muižā izveidots Ceļu muzejs.

Par kultūrizglītību novadā īpaši rūpējas Engures Mūzikas un mākslas skola, kurā skolas vecuma bērni un jaunieši apgūst gan vizuāli plastiskās mākslas pamatus, gan mūzikas instrumentu spēli. Mūzikas un mākslas skolas audzēkņi katru gadu plūc laurus nozīmīgos konkursos.

*Tradicionālā Neptūna sagaidīšana
Zvejnieksvētkos Lapmežciemā, 2013*

Smārdes vokālais ansamblis

Lapmežciema pagasta bibliotēka

Kultūra

Smārdes brīvā laika aktivitāšu un kultūras centrs, kas veidots kā Smārdes pamatskolas piebūve, atklāts 2009. gadā. Tajā ik gadus norisinās Smārdes pagasta nozīmīgākie pasākumi, bet ikdienā mēģinājumos pulcējas skolas koris, pagasta vokālie ansambļi un deju kolektīvi.

Smārdes kultūras centra lielā zālē

Tautas deju kolektīva mēģinājums Smārdes kultūras centra lielajā zālē

Smārdes kultūras centra vestibils

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Kultūra

Engures novadā pieejamie Tautas un saieta nami piemēroti dažāda veida izstāžu un saviesīgu pasākumu rīkošanai. Vasaras sezonā sarīkojumi un koncerti notiek arī Engures un Lapmežciema brīvdabas estrādēs.

Lapmežciema Tautas nama mazā zāle

Milzkalnes Tautas nams

Izstādes atklāšana Engures saieta namā

Lapmežciema brīvdabas estrāde

Ievērojamākās personības

Ar Engures novadu saistās daudzu talantīgu ļaužu dzīves un likteņi. Šo cilvēku darbi un pēdas, ko viņi atstājuši Engures novada stāstā, apliecina skaistu cilvēka un vides mijiedarbību. Šeit dzimuši, auguši, dzīvojuši un vēl arvien dzīvo daudzi godājami cilvēki – mākslinieki, pasniedzēji, skolotāji, kapteiņi, literāti, režisori, fiziķi, ornitologi un citi, kurus sastopam vai atminamies ar neviltotu lepnumu un cieņu. Daudzi no šiem ļaudīm saņēmuši gan valsts, gan vietēja mēroga apbalvojumus.

Viens no pazīstamākajiem Engures novadniekiem ir rakstnieks, dzejnieks, publicists, tulkotājs un scenārists **Imants Ziedonis (1933–1913)**. Dzimis Ragaciema *Birutās*, mācījies Lapmežciema pamatskolā un beidzis Tukuma 1. vidusskolu. Daudzu izcilu literāro darbu autors, aktīvs Trešās atmodas sabiedriskais darbinieks. Apbalvots ar II šķiras Triju Zvaigžņu ordeni. Latvijas kultūras kanonā iekļauti Ziedoņa dzejoļu krājumi *Es ieeju sevī* (1968) un *Taureņu uzbrukums* (1988), kā arī *Epifāniju I* un *II* daļa (1971, 1974).

Saistībā ar svarīgiem notikumiem Latvijas vēsturē tiek pieminēti arī vairāki cienjami kara ierēdņi, kas nāk no Engures novada vai kādu brīdi šeit mitinājušies. Bukaišu pagastā dzimušais Latvijas armijas ģenerālis **Fricis Virsaitis (1881–1943)** apbalvots II un III šķiras Triju Zvaigžņu ordeni, Igaunijas Ērgļa ordeni, Zviedrijas Šķēpa II šķiras ordeni un Lāčplēša Kara ordeni. 1940. gadā atvaļināts un pārcēlies uz pastāvīgu dzīvi Smārdes pagastā, kur viņam piederēja saimniecība *Virsaīši*, taču jau 1941. gadā izsūtīts un miris 1943. gadā Vjatlagā.

Rakstnieks Imants Ziedonis

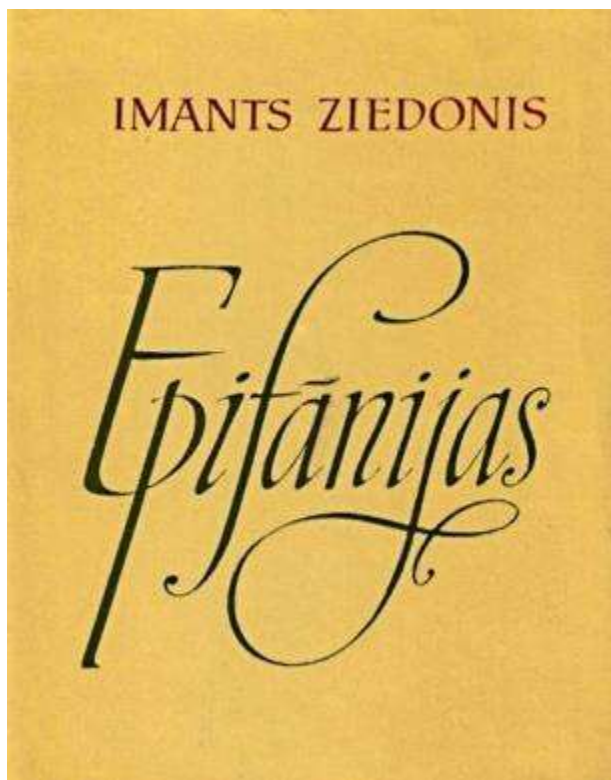
Imanta Ziedoņa dzimtās mājas Ragaciemā

Akvareļgleznotājam Harijam Blunavam
piešķirtā Lapmežciema pagasta Goda balva

Ievērojamākās personības

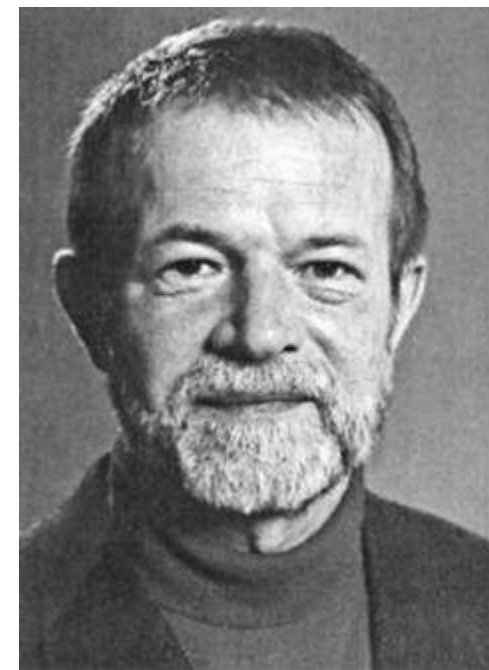
No Engures novada nāk vairāki talantīgi rakstnieki – jau pieminētais Imants Ziedonis, Jānis Baltvilks, kas īpašu atzinību izpelnījies ar bērnu auditorijai veltītajiem darbiem, kā arī Valdis (īstajā vārdā – Voldemārs) Lukss. Šo rakstnieku daiļradē atrodami arī atsevišķi darbi, kas veltīti viņu dzimtajai pusei.

Imanta Ziedoņa „Epifānijas” iekļautas Latvijas Kultūras Kanonā līdztekus citām izcilām mākslas un kultūras vērtībām

Rakstnieks Valdis Lukss (1905–1985) dzimis Smārdes pagasta „Silniekos” un mācījies Smārdes pamatskolā

Rakstnieks un ornitologs Jānis Baltvilks (1944–2003)

Ik gadus Baltvilka dzimšanas dienā tiek pasniegta Starptautiskā Jāņa Baltvilka balva bērnu literatūrā un grāmatu mākslā

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Ievērojamākās personības

Likumsakarīgi, ka daudzu ievērojamu Engures novada mākslinieku darbos ar sevišķu meistarību risināta jūras tēma. Starp viņiem ir glezniecības vecmeistars un viens no pazīstamākajiem latviešu marīnistiem Aleksandrs Zviedris, viņa skolnieks Imants Kalniņš ar savām spēcīgiem triepienos atainotajām jūras bangām, kā arī gleznotājs un mākslas pedagogs Harijs Blunavs ar savai daiļradei raksturīgajiem niansētajiem akvareļa pludinājumiem.

Gleznotājs Imants Kalniņš
(dz. 1935)

Harijs Blunavs (1924–2006)
mākslinieka darbnīcā, 1980

Gleznotājs Aleksandrs Zviedris
(1905–1993)

Imants Kalniņš, „Pie 5 ballēm”, audekls,
eļļa, 65x81 cm, 2004

Harijs Blunavs, „Pēc lietus”, akvarelis,
63x53 cm, 1979

Aleksandrs Zviedris, „Pavasaris”,
audekls, eļļa, 50x70 cm, 1965

Tūrisms

Engures novadā ir attīstīta tūrisma infrastruktūra. Katrā no trim pagastiem pieejami dažādi tūrisma objekti, atpūtas vietas un patiesi skaistas, unikālas dabas zonas. Šeit pieejams ap pussimts viesu namu un brīvdienu māju, kā arī pirtis un dažādas kafejnīcas. Vasarā gan vietējie, gan novada viesi laipni aicināti atpūsties Zilā karoga pludmalē Abrugciemā vai baudīt ūdens priekus un saules peldes citviet, jo šeit pieejama gan jūra, gan upes, gan ezeri. Pateicoties teritorijas izdevīgajam ģeogrāfiskajam novietojumam un uzņēmēju entuziasmam, Engures novadā pieejamas plašas aktīvās atpūtas iespējas – laivu braucieni, burāšana, izbraucieni ar kvadracikliem un velosipēdiem, izjādes, peintbols, slēpošana, snovbords, medības u. c. Makšķernieki iecienījuši zivju resursiem bagātos Engures un Kaņiera ezerus. Pavasarī, vasarā un rudenī Kaņiera ezera apkārtnē bieži sastopami putnu vērotāji, jo tā ir viena no labākajām putnu vērošanas vietām Latvijā. Novada viesiem vērts apmeklēt arī jaukiem nostātiem apvīto Pliņciema Balto kāpu, Ķemeru nacionālo parku un Milzkalna dabas parku, izstaigājot tajos izveidotās dabas takas. Novadā tiek piedāvātas arī unikālas aktivitātes – atpūtas bāzē *Valguma Pasaule* iespējams doties īpašā pastaigā pa tur iekārtoto vairāk nekā kilometru garo baskāju taku vai sakārtot domas un baudīt mieru, izstaigājot labirintu. Novadnieki lepojas arī ar skaisto Šlokenbekas muižu, kurā iekārtots Ceļu muzejs, un citām vēsturiskām vietām. Apmeklētājus gaida arī Lapmežciema muzejs, kurā izveidotā ekspozīcija vēsta par novada zvejniecības vēsturi un novadnieku sadzīvi senākā un ne tik senā pagātnē.

Atpūtas komplekss „Milzkalns” ziemas sezonā

Pliņciema Baltā kāpa, kur 1810. gadā uzturējusies arī Krievijas cara Aleksandra I sieva Elizabete

Zilā karoga pludmale Abrugciemā

[← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU](#)

Ievērojamākie apskates objekti

Engures novadā iespējams baudīt īpaši daudzpusīgu atpūtu brīvā dabā. Šeit var smelties mieru un atgūt ikdienas steigā zaudēto līdzsvaru, vērojot dabas skaistumu vai izmēģinot uzņēmēju piedāvātās atpūtas iespējas.

Engures ezers pie Lepstes. Dabas parkā sastopama liela augu un putnu sugu dažādība.

Putnu vērošanas tornis pie Engures ezera

Atpūtas parks un dendrārijs „Vēju Dārzs” pēc tumsas iestāšanās

Labirints atpūtas bāzē „Valguma Pasaule”

Atpūtas bāzes „Valguma Pasaule” baskāju taka

Ievērojamākie apskates objekti

Šlokenbekas muiža ir sens nocietinātas muižas apbūves ansamblis, kura celtniecība uzsākta 15. gs., lai aizsargātu netālu esošo Tukumu no ienaidnieku uzbrukumiem. Tas tika veidots kā slēgts komplekss, un ēkas savā starpā savienoja aizsargmūris. Arvien vairāk pielāgojot muižu saimnieciskajai dzīvei, tā vairākkārt pārbūvēta un papildināta ar jaunām ēkām. Šlokenbekas muiža ir vienīgais saglabājies nocietinātas muižas paraugs Latvijā. Šobrīd tajā pieejams Ceļu muzejs, kurā iespējams apskatīt ceļu būves tehnikas, zirgu iejūgu un ratu kolekciju. Muižas telpas atvērtas dažādu pasākumu rīkošanai un jau pavisam drīz durvis vērs arī atjaunotā Šlokenbekas viesnīca.

Kaņiera ezers uzskatāms par vienu no izcilākajām un pateicīgākajām putnu vērošanas vietām Latvijā, jo sava nelielā dziļuma un bagātīgās ūdensaugu veģetācijas dēļ tas ir īpaši piemērots dažādu ūdensputnu ligzdošanai un atpūtai caurceļošanas laikā. Kaņiera ezera niedru laipa ļauj iepazīt ezera niedru labirintus no pavisam cita skatu punkta.

Šlokenbekas muižas ansamblis no putna lidojuma

Šlokenbeka – vienīgais saglabājies nocietinātā muižas apbūves ansamblis paraugs Latvijā

Kaņiera ezera niedru laipa

Kaņiera ezera laivu bāze

Kaņiera ezers. Tālumā – putnu vērošanas tornis.

Ievērojamākie apskates objekti

Apciemojot Engures novadu, daudzi piestāj Ragaciema zivju tirdziņā un Ragaciema sedumā, bet jau tālāk uz Engures pusi viesus gaida Rideļu dzirnavas, kurās pieejamā kafejnīca slavena ar īpaši gardām pankūkām!

Rideļu dzirnavu ēka, kurā šobrīd iekārtots viesu nams ar pirti un kafejnīcu, un Rideļu dzirnavezers

Ragaciema sedums – kādreizējā zvejas laivu piestātne, kur zvejnieki cēla tīklu būdas un glabāja savu inventāru

Zivju kūpināšana pēc sentēvu metodēm. Jau pavisam drīz tās nonāks izdaudzinātajā Ragaciema zivju tirdziņā!

Aktīvā atpūta

Novadā gan ziemā, gan vasarā pieejamas daudzveidīgas aktīvās atpūtas iespējas – distanču un kalnu slēpošana, snovbords, velo un laivu braucieni, burāšana, nūjošana, izjādes, medības, paintbols, veikbords u. c. Viens no populārākajiem galamērķiem ir *Milzkalns*, kurā visu cauru gadu satiekas stilīgākie aktīvās atpūtas cienītāji no tuvākām un tālākām Latvijas vietām.

Visai neierasts „Milzkalna” slēpošanas un snovborda trases viesis

Veikbords – viens no vasaras sezonas populārākajiem sporta veidiem atpūtas kompleksā „Milzkalns”

Engures osta, kuras teritorijā atrodas arī jahtklubs

Distanču slēpošanas trase „Jaunūdiri”

Izglītība un sports

Izglītības joma ir Engures novada prioritāte. Katrā no trim pagastiem ir pa vienai pirmsskolas izglītības iestādei, Milzkalnē pieejama sākumskola, bet Smārdē un Lapmežciemā – arī pamatskolas. Vidējo izglītību iespējams iegūt Engures vidusskolā. Visās Engures novada izglītības iestādēs ne vien pirmsskolas vecuma bērni, bet arī 1.–12. klašu skolēni saņem brīvpusdienas. Tās tiek nodrošinātas arī tiem skolēniem, kuri nav deklarēti Engures novadā. Nepārtraukti tiek domāts par patīkamas vides un atbilstoša inventāra nodrošināšanu. Kas attiecas uz interešu izglītību, novadā iespējams apgūt arī dažādas sporta un kultūrizglītības programmas. Bērni un jaunieši ir aicināti izpaust un pilnveidot savus talantus Engures Mūzikas un mākslas skolā, kurā iespējams apgūt vizuāli plastiskās mākslas pamatus un mūzikas instrumentu spēli. Novada skolās pieejamajos sporta kompleksos un zālēs ikdienā notiek skolēnu sporta nodarbības, bet ar sportiskām aktivitātēm laipni aicināti nodarboties arī citi interesenti. Lapmežciema pagasts lepojas ar modernu sporta centru – tajā aktīva dzīvesveida piekritējiem pieejama gan trenāžieru zāle, gan lielā sporta zāle, kurā regulāri notiek aerobika, volejbola, basketbola un futbola treniņi un sacensības. Engures vidusskolas sporta kompleksā pieejama sporta zāle, kurā var trenēties florbolā, basketbolā, minifutbolā un citos sporta veidos, kā arī atklātais hokeja laukums un dabīgais futbola laukums ar tribīnēm. Vasarā šeit norisinās gan Engures sporta spēles, gan futbola turnīrs *Mītava Open*. Īpaši principiāla ir vietējo mērošanās spēkiem novada čempionātos basketbolā, futbolā un citos sporta veidos. Kā ziemā, tā vasarā brīvdabas sporta aktivitāšu entuziasti sastopami atpūtas kompleksā *Milzkalns* gan uz slēpēm, gan snovborda vai veikborda dēļa. Engures novadā sev piemērotu sporta veidu možai un aktīvai dzīvei atradīs ikviens!

Engures vidusskolas matemātikas kabinets

Smārdes skeitparks – populāra jauniešu atpūtas vieta

Engures vidusskolas sporta kompleks

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Izglītība un sports

Lai skolēni varētu mācīties ar prieku, īpaši tiek domāts par mūsdienīgu vidi un izglītības iestāžu tehnisko nodrošinājumu. Novads lepojas ar nesen uzcelto, mūsdienīgo Engures Mūzikas un mākslas skolu, kuras talantīgie audzēkņi gūst panākumus konkursos un priecē ar izstādēm un koncertiem.

Engures Mūzikas un mākslas skolas ēka

Engures Mūzikas un mākslas skolas lielā zāle

Engures vidusskolas sporta komplekss

Engures vidusskolas informātikas kabinets

Nodarbības Engures Mūzikas un mākslas skolā

Engures Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbi

Engures bērnu mācītājs „Spārīte”

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Izglītība un sports

Smārdes pamatskolā, kas 2013. gadā atzīmēja savu 93. dzimšanas dienu, ietilpst arī pamatskolas sporta komplekss, kurā ar sportiskām aktivitātēm nodarbojas skolas audzēkņi, savukārt paši mazākie smārdenieki ik dienas tiek laipni sagaidīti bērnudārzā *Ķipari*.

Smārdes pamatskolas ēka

Rosība Smārdes pamatskolas skolēnu autobusā

Smārdes pamatskolas sporta komplekss

Starpbrīdis Smārdes pamatskolā

Smārdes pamatskolas bibliotēka

Smārdes bērnudārzs „Ķipari”

Izglītība un sports

Lapmežciemā, kur atrodas gan bērnudārzs, gan sākumskola, pieejams arī sporta centrs, kurā notiek sporta stundas Lapmežciema pamatskolas skolēniem, bet halli un trenāžieru zāli sportiskām aktivitātēm var izmantot ikviens. Sākumskola ar sporta zāli pieejama arī Milzkalnē.

2009. gadā atjaunotā Lapmežciema sporta centra ēka

Basketbola treniņš Lapmežciema sporta centrā

Lapmežciema sporta centra trenāžieru zāle

Milzkalnes sākumskolas sporta zāle

Lapmežciema pamatskola

Launaga laiks Lapmežciema bērnudārzā

Milzkalnes sākumskolas datorklase

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Uzņēmējdarbība

Mēs ļoti lepojamies ar novada uzņēmējdarbības daudzpusību un novada uzņēmēju sasniegumiem. Daudzi no piedāvātajiem produktiem un pakalpojumiem ir tik izdaudzināti, ka nu jau kalpo kā savdabīgas novada atpazīstamības zīmes. Pašu Engures novadu raksturo labi attīstīta uzņēmējdarbības vide. Jau kopš seniem laikiem izplatītākās nodarbošanās novadā saistījušās ar lauksaimniecības un zvejniecības nozarēm, un arī šodien novada atrašanās Rīgas aglomerācijas zonā pie nozīmīgiem satiksmes mezgliem un jūras ir labs priekšnoteikums tādu uzņēmumu izveidei, kas nodarbojas ar zvejniecību, zivju pārstrādi, lauksaimniecību, tirdzniecību un ēdināšanu, kā arī nodrošina tūrisma un rekreācijas pakalpojumus. Ņemot vērā to, ka uz lielu daļu teritorijas attiecas dažādi dabas liegumi, novada saimnieciskās attīstības intereses tiek rūpīgi saskaņotas ar dabas aizsardzības interesēm. Novada teritoriju tās dienvidu daļā šķērso Valsts galvenais autoceļš A10 *Rīga-Ventspils*, kalpodams kā būtiska sauszemes transporta maģistrāle. Cauri novadam ved arī valsts reģionālie un valsts vietējas nozīmes autoceļi. Autoceļu infrastruktūru papildina dzelzceļa līnija *Rīga-Tukums*, gaisa satiksme un jūras ceļi. Priekšrocības rada arī ostas pieejamība – Engures ostā iespējams pārkraut vietējām ražotnēm nepieciešamās kravas un tās teritorijā darbojas zivju apstrādes uzņēmums. Novadā pieejamas vairākas degvielas uzpildes stacijas, dažādi veikali, kafejnīcas un viesu nami. Paredzams, ka liela nozīme novada turpmākajā attīstībā būs lidostas *Jūrmala Airport* darbības uzsākšanai.

Lauksaimniecība – viena no galvenajām uzņēmējdarbības nozarēm Engures novadā

Zvejnieku loms

Lidostas „Jūrmala Airport” jaunā pasažieru termināļa fasāde

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Lauksaimniecība

Daudz novada uzņēmumu un saimniecību sekmīgi nodarbojas ar zemkopību un lopkopību – arī ar bioloģisko lauksaimniecību, piedāvājot ne vien tradicionālus, bet arī unikālus un inovatīvus produktus.

Z/S „Eglāji”. Viens no lielākajiem jaunizveidotajiem ābeldārziem Latvijā.

Z/S „Eglāji” noliktavas telpas. Zemnieku saimniecībā tiek audzēti vairāk nekā 30 dažādu šķirņu āboli.

Z/S „Eglāji” saimnieks Guntis Ofkants ar paša audzētajiem āboliem

Z/S „Eglāji” 2013. gada bagātīgā ābolu raža

SIA „Bioorganic Earthworm Compost” sliekkomposta jeb biohumusa ražotne

Ražotnes saimnieki Egils un Mārtiņš Laukmaņi ar uzņēmuma produkciju. Uzņēmums saņēmis veicināšanas balvu konkursā Sējējs 2013.

← АТРАКАЉ УЗ СЌКУМУ

Pārtikas ražošana un glabāšana

Novadā veiksmīgi darbojas saldēto produktu vairumtirdzniecības uzņēmums, gaļas pārstrādes cehs un vairāki zivju apstrādes uzņēmumi, kas ražo produkciju gan vietējam tirgum, gan eksportam.

Šprotes eļļā – Engures novada lielākā zivju apstrādes uzņēmuma SIA „Unda” ražojums

Zivju apstrādes uzņēmuma SIA „Zamelsons” specializācija – lašu un foreļu apstrāde

Zivju apstrādes uzņēmums SIA „Bērzciems”

Saldēto produktu vairumtirdzniecības uzņēmums „Frozen Food Latvia” (FFL)

Daļa no SIA „Zamelsons” produktu sortimenta – mazzālīts lasis un forele speciālā sāļījumā

Gaļas pārstrādes uzņēmuma „GPC Smārde” sortimentā ietilpst ap 40 veidu desu un dažādu gaļas izstrādājumu

← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU

Rūpnieciskā ražošana un ceļu būve

Rūpnieciskā ražošana novadā aug un attīstās. Lielākās ražošanas teritorijas atrodas Smārdes Industriālajā parkā pie lidlauka *Tukums*, Engures ostā, Smārdes dienvidu daļā un Milzkalnē, bet atsevišķi uzņēmumi – arī novada lauku teritorijā.

Zeķu un zeķbikšu ražotne „M.P.Socks”

Ražošanas iekārtas uzņēmumā „Rochling Automotive Milzkalne”

Kūdras pārstrādes uzņēmums „Silu kūdra”

„M.P.Socks” piedāvātā produkcija

„Rochling Automotive Milzkalne” produkcija. Uzņēmums ražo salonu detaļas arī „Volkswagen” un „Porsche” automašīnām.

Ceļu būves kompānija „Strabag”

Transports un pasažieru pārvadājumi

Engures novadā iespējami kravu un pasažieru pārvadājumi ar jūras, gaisa un sauszemes transportu. Par vienu no nākotnes prioritātēm izvirzīta lidostas *Jūrmala Airport* darbības uzsākšana un turpmākā attīstība.

Lidostas „Jūrmala Airport” jaunais pasažieru terminālis

Lidostas „Jūrmala Airport” jaunā termināļa terase

Uzgaidāmās telpas interjers lidostā „Jūrmala Airport”

Lidosta „Jūrmala Airport” – skats uz lidlauku

Engures autopārvadājumu kompānija un autoserviss „PHL”

Autopārvadājumu kompānijas „Smārdes AL” tehniskās apkopes darbnīca

Novada attīstība

Engures novads, apvienojot Engures pagastu, Smārdes pagastu un līdzšinējo Lapmežciema novadu, izveidots salīdzinoši nesen – 2009. gadā, kad valstī tika īstenota administratīvi teritoriālā reforma. Šo dažu gadu laikā, kopš darbojas apvienotā pašvaldība, katrā no pagastiem ir uzsākti un īstenoti daudzi lielāka un mazāka mēroga būvniecības, rekonstrukcijas un attīstības projekti. Daudzi no tiem bijuši iespējami, pateicoties ES fondu līdzfinansējuma piesaistei.

Nemot vērā to, ka bērni ir mūsu nākotne, par prioritāti jau sākotnēji izvirzīta izglītības joma, tāpēc apjomīgs darbs un līdzekļi ieguldīti izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošanā un mācību līdzekļu nodrošināšanā Engures novada skolēniem. Šobrīd Engures novads ir vienīgā vieta Latvijā, kurā bērniem un jauniešiem no pirmsskolas vecuma līdz pat 12. klasei tiek nodrošinātas brīvpusdienas.

Novada turpmākās izaugsmes garants būs ne vien izglītoti un radoši cilvēki, bet arī uzņēmējdarbības attīstība. Svarīgi to veicināt, aktīvi uzlabojot uzņēmējdarbības vidi, piesaistot investīcijas un jaunus uzņēmējus, kas stimulēs papildu darbavietu radīšanu.

Šobrīd tiek turpināta novada apdzīvoto vietu infrastruktūras (ceļu tīkla, ūdensapgādes, kanalizācijas un meliorācijas sistēmu, ūdens attīrīšanas iekārtu, ielu apgaismojuma u. c.) sakārtošana, kas ļaus nodrošināt pakalpojumu pieejamību pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam. Īpašs atbalsts paredzēts arī tūrisma un kultūras nozarēm, lai tādējādi veicinātu Engures novada konkurētspēju citu Latvijas novadu vidū.

Atjaunotā novada domes ēka Smārdē

Tā tiek īstenoti nākotnes plāni...

Domes dienaskārtībā – novada attīstības jautājumi

2009.–2013. g. īstenotie projekti Engures pagastā

2010. gadā atjaunota kādreizējā Engures jūrskolas ēka, kas tagad pārtapusi par Engures saietu namu. Veikta arī sporta stadiona un Engures brīvdabas estrādes rekonstrukcija, kā arī vairāku ielu un trotuāru remonts.

Engures saietu nams

Engures stadions

Engures brīvdabas estrāde

Jaunais Ostas ielas trotuārs Engurē

2009.–2013. g. īstenotie projekti Engures pagastā

2012. gadā veikta gan Engures vidusskolas, gan internāta ēku fasāžu siltināšana un apkures sistēmu rekonstrukcija, lai ilgtermiņā samazinātu siltumenerģijas patēriņu un tās izmaksas.

Engures vidusskola

Engures vidusskolas ēka fasādes siltināšanas darbu laikā

Engures vidusskolas internāts

2009.–2013. g. īstenotie projekti Smārdes pagastā

2009. gadā ekspluatācijā nodots Smārdes brīvā laika aktivitāšu un kultūras centrs, savukārt 2012. gadā atklāts atpūtas parks un dendrārijs *Vēju Dārzs*, kurā iespējams aplūkot vairāk nekā 100 dažādu šķirņu augu un kopā ar bērniem izmantot parkā pieejamās brīvdabas atrakcijas.

Smārdes brīvā laika aktivitāšu un kultūras centrs

Atpūtas vieta „Vēju Dārzs” Smārdē

Notekūdeņu attīrīšanas stacija Smārdē

Izbūvētais trotuārs Smārdē

2009.–2013. g. īstenotie projekti Lapmežciema pagastā

Pēdējos gados veikta Lapmežciema bibliotēkas un pamatskolas rekonstrukcija, Lapmežciema PII ēkas siltināšana un apkures sistēmas pārbūve, kā arī Lapmežciema Tautas nama restaurācija un modernizācija.

Lapmežciema Tautas nama lielā zāle

Lapmežciema bibliotēka

Lapmežciema pamatskola

Lapmežciema PII

2009.–2013. g. īstenotie ūdenssaimniecības projekti

Šajā laika periodā īstenotie projekti nodrošina iedzīvotājiem iespēju saņemt tīru, kvalitatīvu dzeramo ūdeni un izmantot centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu. Pašvaldība rūpējas arī par meliorācijas sistēmas uzturēšanu un sakārtošanu.

Dzeramā ūdens sagatavošanas stacija Smārdē

Notekūdeņu attīrīšanas stacija Lapmežciemā

Meliorācijas grāvis Engurē

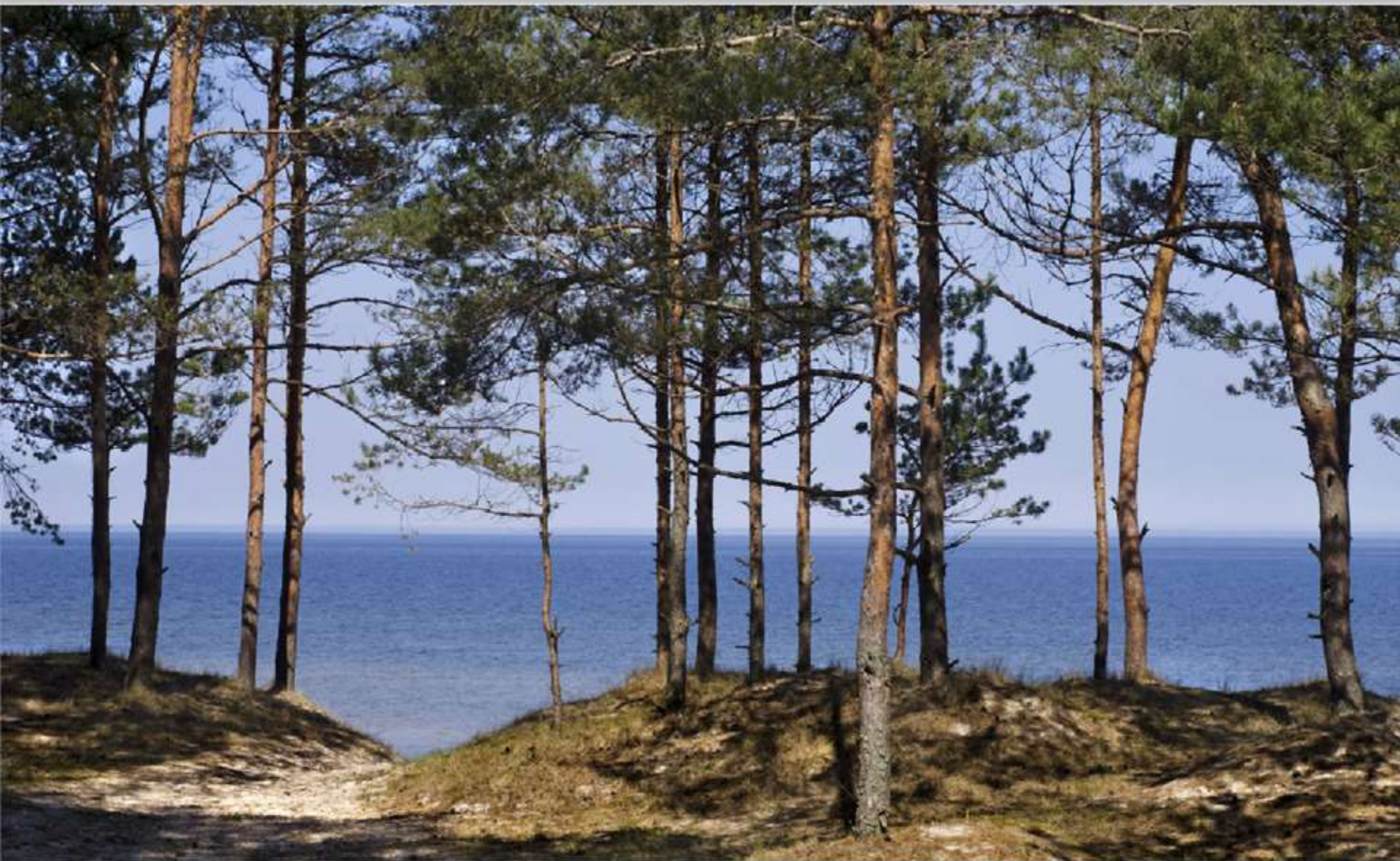

Meliorācijas grāvis Doņu ielā Ragaciemā

Iecerētie projekti

Tuvākajā nākotnē iecerēts pabeigt vairākus liela mēroga projektus ar nozīmīgu lomu Engures novada izaugsmē. Prioritātes ir lidostas *Jūrmala Airport* darbības uzsākšana, Smārdes Industriālā parka darbības paplašināšana, viesnīcas atjaunošana Šlokenbekas muižā, kā arī Engures ciemata ūdenssaimniecības sakārtošanas projekts. Ne vien Smārdes pagasta, bet arī visa novada lepnums – lidosta *Jūrmala Airport* – ļauj uzņemt platas fizelāžas pasažieru lidmašīnas, kas spēj veikt starpkontinentālus lidojumus, un lidlauks ir tehniski piemērots lidmašīnu apkalpošanai visas diennakts garumā. Smārdes Industriālais parks tiek attīstīts kā multifunkcionāla teritorija ar mērķi izveidot lielāko rūpniecības centru Tukuma apkārtnē. To plānots izmantot ēku, telpu un zemes nomai uzņēmējdarbības vajadzībām. Viesnīcas un kafejnīcas atjaunošana senajā Šlokenbekas muižā ir ilgi gaidīts notikums, kas jau pavisam drīz priecēs gan vietējos iedzīvotājus, gan novada viesus. **Lai trīs pagastu novads plaukst!**

[← ATPAKAĻ UZ SĀKUMU](#)

Kontakti

Engures novada dome

„Pagastmāja”, Smārde, Smārdes pag., Engures nov., LV-3129, Latvija

+371 63192244

+371 63192243

dome@enguresnovads.lv

Engures pagasta pārvalde

Jūras iela 85, Engure, Engures pag., Engures nov., LV-3113, Latvija

+371 63161234

engure@enguresnovads.lv

Lapmežciema pagasta pārvalde

Liepu iela 2, Lapmežciema pag., Engures nov., LV-3118, Latvija

+371 63107492 (fakss)

info@lapmezciems.lv

lapmezciems@enguresnovads.lv

DOTIES UZ NOVADA MĀJAS LAPU [▶ www.enguresnovads.lv](http://www.enguresnovads.lv)